

Θέματα ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Τριμηνιαία περιοδική έκδοση για την εκπαίδευση
ΤΕΥΧΟΣ 80, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2018, ΤΙΜΗ € 5.00

- *Η Ειδική Αγωγή & Εκπαίδευση των Ατόμων με Αυτισμό στο Γαλλικό Σύστημα*
- *Σχολικός και Ηλεκτρονικός Εκφοβισμός: Ψυχοκοινωνικά Χαρακτηριστικά Μαθητών με και Ξωρίς ΔΕΠ/Υ που Σχετίζονται με το Φαινόμενο*
- *Παιδία με Σύνδρομο Ελλειψματικής Προσοχής / Υπερκινητικότητας: Προτεινόμενες Εκπαιδευτικές Παρεμβάσεις*
- *Μνασθένεια Gravis ή Baρεία Μνασθένεια στην Παιδική Ήλικα*
- *Ο Ρόλος και τα Καθήκοντα των Εκπ/κού της Παράλληλης Στήριξης στο Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*
- *Αναπαραστάσεις Φοιτητών Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής Αγωγής για την Ειδική Αγωγή*

θέματα

ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (Π.Ε.Σ.Ε.Α.)
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2018 ΤΕΥΧΟΣ 80 ΤΙΜΗ € 5.00 ΚΩΔΙΚΟΣ 035018

θέματα ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΚΩΔΙΚΟΣ 035018

Διεύθυνση: Γούναρη 21-23,
185 31 Πειραιάς
Τηλ.-Fax: 2651048830, 210 5731768
Kiv.: 6977244295, 6977743862
e-mail: ds_pesea@yahoo.gr
<http://www.pesea.gr>

Ιδιοκτήτης: Π.Ε.Σ.Ε.Α.
Εκδότης: Μηνάς Ευσταθίου

Συντακτική Επιτροπή

Μηνάς Ευσταθίου: 6977244295
Άννα Τηλιακού: 6932942156
Λευτέρης Ρατσιάτος: 6977743862
Γιώργος Κ. Γαλάνης: 210 4954478
Άγγελος Αγγελόπουλος: 6937339323

Κριτική Επιτροπή Άρθρων

Γιώργος Τσιάκαλος
Λάμπρος Σταύρου
Σπύρος Σούλης
Μαρία Δροσινού

Διευθυντής Έκδοσης: Μηνάς Ευσταθίου
Επιμέλεια: Μηνάς Ευσταθίου, Γιώργος Κ. Γαλάνης
Φωτογραφία: Αρχείο Π.Ε.Σ.Ε.Α.

Στοιχειοθεσία: Ιωάννα Τσίκα

Εκτύπωση: Γεώργιος Μυλωνάς & ΣΙΑ Ο.Ε.

Συνεργασίες - Συνδρομές

- Προς: • e-mail: ds_pesea@yahoo.gr
• Μηνάς Ευσταθίου, Απελευθερώσεως 14,
453 32 - Ιωάννινα, 6977244295
• Γιώργο Γαλάνη, Χαριλάου Τρικούπη 85,
181 20 - Κορυδαλλός, 6944126716
• Π.Ε.Σ.Ε.Α., Τ.Θ. 80497, 18510 - Πειραιάς

Συνδρομή ενός έτους (4 τεύχη):

Μέλη ΠΕΣΕΑ & Συνδρομητές Περιοδικού: € 20.00
Οργανισμοί, Σύλλογοι, ΝΠΔΔ κ.λπ.: € 30.00

- Με κατάθεση στην ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ -

Αρ. Λογ. 359/904078-15

IBAN: GR5701103590000035990407815

- Με ταχυδρομική επιταγή Ε.Λ.Τ.Α.

(με ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο)

Κάθε ενυπόγραφο άρθρο εκφράζει τις απόψεις του συγγραφέα ο οποίος και βαρύνεται αποκλειστικά τόσο για την ερευνητική δεοντολογία, την επιστημονικότητα και εγκυρότητα των θεσεών όπως αυτές παρουσιάζονται, όσο και για τη γλώσσα που χρησιμοποιεί.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημείωμα του Διευθυντή Έκδοσης	1
Η Ειδική Αγωγή & Εκπαίδευση των Ατόμων με Αυτισμό στο Γαλλικό Σύστημα	3
Εκπαιδευτική Παρέμβαση σε Μαθητή Δ.Σ.χ. με Αυτισμό: Αυτοσχέδιο Παιχνίδι Εστιασμένο στα Ενδιαφέροντά του για την Εκπαίδευση των Αριθμών	18
Σχολικοί και Ηλεκτρονικός Εκφρισμός: Ψυχοκοινωνικά Χαρακτηριστικά Μαθητών με και Χωρίς ΔΕΠ/Υ που Σχετίζονται με το Φαινόμενο	26
Παιδιά με Σύνδρομο Ελλειμματικής Προσοχής / Υπερκινητικότητας: Προτεινόμενες Εκπαιδευτικές Παρεμβάσεις	45
Μιασθένεια Gravis ή Βαρεία Μιασθένεια στην Παιδική Ηλικία	54
Ο Ρόλος και τα Καθήκοντα του Εκπ/κού της Παραλλήλης Στήριξης στο Σύγχρονο Νηπιαγωγείο ..	62
Τα Οφέλη των Αλληλεπιδράσεων μεταξύ Ανθρώπων και Ζώων	72
Αναπαραστάσις Φοιτητών Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής Αγωγής για την Ειδική Αγωγή	82
Οι Μαθησιακές Δυσκολίες των Αλλόγλωσσων / Μειονοτικών Μαθητών στο Δίγλωσσο Μοντέλο Εκπαίδευσης στη Δυτική Θράκη	93
Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Περιβαλλοντικές Πρακτικές: Ένα Καινοτόμο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα	106
ΠΕΣΕΑ Επήσια Τακτική Γενική Συνέλευση ΠΕΣΕΑ	111

ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΔΟΜΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ- ΒΑΘΥΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Πανελλήνιου Επιστημονικού Συλλόγου Ειδικής Αγωγής στις 15 Δεκεμβρίου 2017, συναντήθηκε με τον Υπουργό Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων κ. Κώστα Γαβρόγλου, με αφορμή την πρόταση του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων για τις Νέες Δομές Υποστήριξης του Εκπαιδευτικού Έργου.

Το **Δ.Σ.** του **Π.Ε.Σ.Ε.Α.** αναφέρθηκε διαχρονικά για όλα τα θέματα και τις αιτίες που δημιουργούν μεγάλα προβλήματα στην εκπαίδευση των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, λόγω του κατακερματισμού των πολιτικών που εφαρμόζονται ως αποτέλεσμα των πολλών νομοθετικών «ασυμφωνιών» στη δημόσια εκπαίδευση. Κατέθεσε Υπόμνημα με εξειδικευμένες θέσεις για όλα τα θέματα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, για τις Δομές στην Ε.Α.Ε., τον Μαθητικό Πληθυσμό στην Ε.Α.Ε., την Υποστήριξη στα Τμήματα Ένταξης & τη Συνεκπαίδευση των μαθητών/τριών με αναπηρίες, τα Σχολεία στην Ε.Α.Ε., την ανάγκη για Πρώιμη Παρέμβαση. Τονίζοντας την αναγκαιότητα μιας ολιστικής προσέγγισης για τα θέματα της παιδείας πρότεινε:

-Ενιαίο νόμο για την εκπαίδευση. Η ειδική εκπαίδευση αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γενικής εκπαίδευσης. Οι ειδικές νομοθετικές παρεμβάσεις όπου και όταν απαιτούνται, θα πρέπει να είναι μέρος της γενικότερης νομοθετικής παρέμβασης, να εναρμονίζονται με τους γενικούς και ειδικούς στόχους, να συνυφαίνονται με την γενική εκπαιδευτική διαδικασία και κατά κανόνα να υλοποιούνται στους χώρους, τα πλαίσια και τα προγράμματα της γενικής εκπαίδευσης. Άμεση αλλαγή του περιεχομένου των προγραμμάτων σπουδών ώστε να αποδυναμωθεί το δίπολο «γενική-ειδική» αγωγή και να ενισχυθεί ο ενταξιακός προσανατολισμός σε ένα ενιαίο εκπαιδευτικό σύστημα που θα το διέπουν οι αρχές της παροχής ίσων ευκαιριών σε όλους τους τομείς και για όλους τους μαθητές.

-Εκπαιδευτικές δημόσιες διαγνωστικές υπηρεσίες με υποστηρικτικό ρόλο στις σχολικές μονάδες (μαθητές/εκπαιδευτικοί/γονείς). Σήμερα παρατηρούνται ανησυχητικές τάσεις παραχώρησης σημαντικών αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Παιδείας που έχει την αποκλειστική ευθύνη για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση. Παρατηρείται: α) διάφοροι Δήμοι παρανομούν και δέχονται την επέκταση φοίτησης των αναπήρων παιδιών μέχρι 7,00 χρονών σε παιδικούς σταθμούς και τη δημιουργία Τμημάτων Ένταξης μέσα σ' αυτούς, κατά παράβαση της νομοθεσίας για την υποχρεωτική εκπαίδευση (δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 1566/1985), και β) στους διαγνωστικούς φορείς για τα άτομα με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες διαπιστώνεται ότι στον ΠΙΝΑΚΑ των Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων, σύμφωνα με το Α.Π. Α4α/Γ.Π.81866/2017/16-01-2018 έγγραφο του Υπουργείου Υγείας, προστίθενται και Ιατρεία Αναπτυξιακής Παιδιατρικής τα οποία -όπως το όνομά τους τα ορίζει- είναι **ιατρεία**. Το Υπουργείο Παιδείας έχει την ευθύνη για τις εξετάσεις στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και οφείλει να ορίζει τα κριτήρια για τον Πίνακα των Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Πιστοποίησης των Αναπηριών και των Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών κι όχι απλώς να αποδέχεται τον Πίνακα του Υπουργείου

Υγείας.

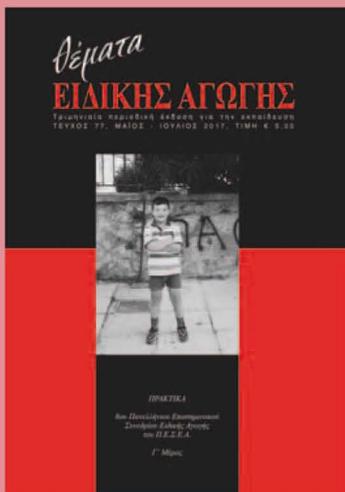
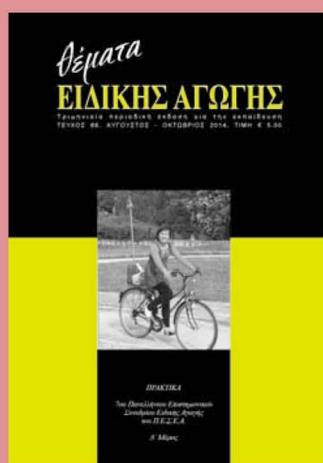
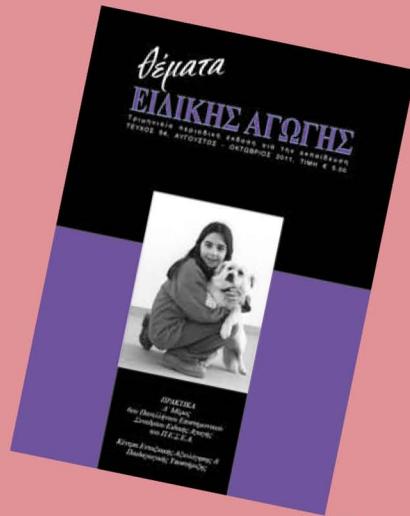
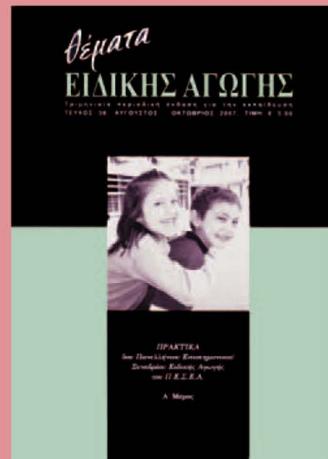
-Η παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης στο «Σχολείο για Όλους» απαιτεί σημαντική χρηματοδότηση, για να διασφαλιστούν τα μορφωτικά δικαιώματα όλων των παιδιών και οι εκπαιδευτικές τους ανάγκες.

-Μόνιμοι διορισμοί για να καλυφθούν οι οργανικές θέσεις στις σχολικές δομές ειδικής αγωγής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, στην Προσχολική & στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Ενίσχυση των Τμημάτων Ένταξης σε Γυμνάσια -Νηπιαγωγεία -Δημοτικά με μόνιμους διορισμούς εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής, για να καλυφθούν τα οργανικά κενά.

Ο Υπουργός Παιδείας, κ. **Κώστας Γαβρόγλου** συμφώνησε ότι τα προβλήματα στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση είναι πολλά και ότι χρειάζεται να αντιμετωπιστούν με την λογική του ενιαίου χαρακτήρα της εκπαίδευσης, αφού πρώτα γίνει σωστός σχεδιασμός. Συμφώνησε ότι παρ' όλη την μικρή αύξηση στον προϋπολογισμό του 2018 η χρηματοδότηση δεν επαρκεί, λόγω της γενικότερης δημοσιονομικής κατάστασης. Σημαντική υπήρξε η αναφορά του Υπουργού «ότι κι αν σήμερα είχε όλα τα χρήματα, το Υπουργείο δεν θα ήξερε που να τα δώσει ώστε να καλυφθούν αποτελεσματικά και ουσιαστικά οι πραγματικές ανάγκες». Αναφορά που υποδηλώνει με τον πλέον επίσημο και ειλικρινή τρόπο την μέχρι τώρα αντιμετώπιση των σοβαρών θεμάτων της ΕΑΕ και της προώθησης της ενταξιακής πολιτικής, με κύριο χαρακτηριστικό την έλλειψη στρατηγικού προγραμματισμού και την κατασπατάληση πολλών πόρων σε «καινοτόμα» προγράμματα. **Στο θέμα των μόνιμων διορισμών ο κ. Κ. Γαβρόγλου ανέφερε το έτος 2019.** Για το θέμα των πολλών γνωματεύσεων από διάφορους φορείς ζήτησε προτάσεις για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού θέματος.

Στη συνέχεια το Δ.Σ. του Π.Ε.Σ.Ε.Α. συναντήθηκε με το Διευθυντή ΕΑΕ του Υπουργείου Παιδείας κ. **Παναγιώτη Κασσιανό**. Συζητήθηκαν οι προτάσεις του Υπουργείου για τις Νέες Δομές: **ΠΕΚΕΣ-ΚΕΣΥ**. Ο κ. Κασσιανός ανέφερε ότι αποτελεί προτεραιότητα η θεσμοθέτηση των Νέων Δομών και για αυτό θα δημοσιοποιηθεί κείμενο με τον οργανωτικό σχεδιασμό των 62 ΚΕΣΥ με συνέργεια των ειδικοτήτων για την Υποστήριξη του Εκπαιδευτικού Έργου των Σχολικών Μονάδων. Το Δ.Σ. του Π.Ε.Σ.Ε.Α. τόνισε την ανάγκη διασφάλισης των οργανικών θέσεων των εργαζόμενων και έβαλε ερωτήματα για την εισαγωγή «προσωποπαγών» θέσεων στην εκπαίδευση με αφορμή την μετατροπή κάποιων οργανικών θέσεων στον νέο φορέα (ΚΕΣΥ) σε «προσωποπαγείς», αντί των οργανικών. Το Δ.Σ. του Π.Ε.Σ.Ε.Α., αφού δημοσιοποιηθεί το τελικό νομοσχέδιο, θα τοποθετηθεί για τις Νέες Δομές, με βάση την παραδοχή ότι **η εκπαίδευση, ως θεσμός, είναι καθολικός και ενιαίος**, για αυτό οι ειδικές νομοθετικές παρεμβάσεις όπου και όταν απαιτούνται, θα πρέπει να είναι μέρος της γενικότερης νομοθετικής παρέμβασης, να εναρμονίζεται με τους γενικούς και ειδικούς στόχους, να συνυφαίνονται με την γενική εκπαιδευτική διαδικασία και κατά κανόνα να υλοποιούνται στους χώρους, τα πλαίσια και τα προγράμματα της γενικής εκπαίδευσης.

Σημείωμα του Διευθυντή Έκδοσης

Για την προώθηση των σκοπών του Π.Ε.Σ.Ε.Α.
το Δ.Σ. προσφέρει τα τεύχη 1 έως και 70
του περιοδικού Θέματα Ειδικής Αγωγής
καθώς και την αυτοτελή έκδοση των Πρακτικών
του 8ου Πανελλήνιου Επιστημονικού Συνεδρίου του Π.Ε.Σ.Ε.Α.
αντί του ποσού των διακοσίων τριάντα ευρώ (230,00€)
συν δεκαπέντε ευρώ (15,00€) έξοδα αποστολής

Για την Προσφορά επικοινωνείτε
στο e-mail: ds_pesea@yahoo.gr
ή στα τηλέφωνα: 6977244295 (Μηνάς Ευσταθίου)
και 6944126716 (Γιώργος Γαλάνης)

Η καταβολή του ποσού της Προσφοράς θα γίνεται
με Ταχυδρομική Επιταγή των Ε.Λ.ΤΑ.
Προς: Μηνά Ευσταθίου,
Απελευθερώσεως 14, 453 32 - Ιωάννινα
ή
Προς: Γιώργο Γαλάνη,
Χαριλάου Τρικούπη 85, 181 20 - Κορυδαλλός

ISSN 1108-5509